

CLASS : 12th Sr. Sec. (Academic) Code No. 2932

Series : SS-M/2016

ਰੋਲ ਨੰ.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC

1st SEMESTER

(Only for Re-appear Candidates)

(Morning Session)

ਸਮਾਂ : 2½ ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਆ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਜਿਆ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 7 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਣ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਸ਼ੇ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਲੀ ਪੰਨਾ/ ਪੰਨੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਰ ਨਹੀਂ ਸਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

2932

P. T. O.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਕਰੋ :

8

(ੳ) ਆਖੀ : ਕੱਚਿਆ ਸੱਚ ਨੂੰ ਲਾਜ ਲਾਈਓ

ਮੁਖਨ ਪਾਲਣੋਂ ਭੀ ਬਸ ਰਹਿ ਗਿਓ ਵੇ ?

ਕਾਲੇ ਭੌਰ ਦੀ ਬਾਨ ਨਾ ਗਈ ਤੇਰੀ

ਜਿਥੇ ਫੁੱਲ ਫਿੱਠਾ ਓਥੇ ਬਹਿ ਗਿਓ ਵੇ ?

ਸਾਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਖੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਇਂ ਧੱਕੇ

ਆਪ ਮਾਲਣ ਦੇ ਰੋੜ੍ਹ ਵਿਚ ਵਹਿ ਗਿਓ ਵੇ !

(ਅ) ਫਟਾ ਫਟ ਝੱਗਾ ਇਕ ਜੋਬਨ ਨੂੰ ਕੱਜਦਾ,

ਅਰਕਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ,

ਤੇ ਛਾਤੀ ਦੀਆਂ ਲੀਰਾਂ ਹਵਾ ਪਈ ਚੁਕਦੀ,

ਇਹ ਭੈੜੀ ਹਵਾ ਕੇਹੀ ਪਈ ਵਗਦੀ,

ਖਾਹ ਮਖਾਹ ਛੇੜਦੀ ਤੰਗ ਪਈ ਕਰਦੀ,

ਮੁੜ ਮੁੜ ਦੱਸਦੀ ਲੀਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨੰਗੇ ਨੰਗੇ ਅੰਗ ਮੇਰੇ।

(3)

2932

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ
ਲਿਖੋ : 8

(ਉ) ਟੁਕੜੀ ਜਗ ਤੋਂ ਨਯਾਰੀ

(ਅ) ਜਾਇਦਾਦ

(ਇ) ਅੰਨਦਾਤਾ।

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ : $1 \times 4 = 4$

(ਉ) 'ਤਾਜ ਮਹੱਲ' ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ?

(ਅ) 'ਮੇਰਾ ਪਤਾ' ਕਵਿਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਕਿਸ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਹੈ ?

(ਇ) 'ਸੈਲਾਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।

(ਸ) 'ਖੂਹ ਉੱਤੇ' ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ?

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ : 8

(ਉ) ਬਾਬੇ ਵਰਿਆਮੇ ਦੀ ਦਿੱਬ-ਦਿਸ਼ਟੀ

(ਅ) ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ

(ਇ) ਠਾਣੇਦਾਰੀ

2932

P. T. O.

(4)

2932

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਲਿਖੋ : $2 \times 6 = 12$

(ਉ) ਐਮਨਾਬਾਦ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਿਸ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ? ਅਤੇ
ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ ?

(ਅ) ਭਾਈ ਲਾਲੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਉੱਪਰ ਬਿਠਾਇਆ ?

(ਇ) ਠਾਣੇਦਾਰ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਮੋਟਰ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ?

(ਸ) ਠਾਣੇਦਾਰ ਨਾਲ ਕਿਤਨੇ ਸਿਪਾਹੀ ਹਨ ?

(ਹ) ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ ਬਾਬਾ ਕੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ? ਅਤੇ ਕਿਉਂ ?

(ਕ) ਬਾਬੇ ਅਨੁਸਾਰ ਥੋਤਾ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੀ ?

6. 'ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ ਜਾਂ ਨਾਟ ਤੀਜਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। 8

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ਉ) 'ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦੇ ਨਾਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਅੰਨ ਅਤੇ ਰੁੱਤ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

2

2932

(5)

2932

(ਅ) ਸਤੀਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੋਭਾ ਦਾ ਕੀ ਰਿਸਤਾ ਹੈ ? 2

(ਇ) 'ਕੰਵਲ ਕੌਣ' ਹੈ ? 2

(ਸ) 'ਰਾਜਾ ਪੋਰਸ' ਨਾਟਕ ਦਾ ਨਾਟਕਕਾਰ ਕੌਣ ਹੈ ? 1

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ
ਲਿਖੋ : 8

(ਉ) ਦਮੋਦਰ

(ਅ) ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ।

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : $1 \times 12 = 12$

(ਉ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਿੱਸਾਕਾਰ ਕੌਣ ਹੈ ?

(ਅ) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਦੋਂ ਜੋਤੀ-ਜੋਤ ਸਮਾਏ ?

(ਇ) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

2932

P. T. O.

- (ਸ) ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤੁ ਕਦੋਂ ਹੋਈ ?
- (ਹ) ਦਮੇਦਰ ਕਿਸ ਛੰਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
- (ਕ) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਮੌਢੀ ਕਵੀ ਕੌਣ ਹੈ ?
- (ਖ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਲਾਨੀ ਕਵਿਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸ ਨੇ ਲਿਖੀ ?
- (ਗ) 'ਅੰਬੀ ਦੇ ਬੂਟੇ ਥੱਲੇ' ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ?
- (ਘ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਹਿਰਾਂ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ?
- (ਙ) 'ਲੂਣਾ' ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ?
- (ਚ) ਘਰ ਦਾ ਪਿਆਰ ਲੇਖ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ?
- (ਛ) ਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ ਕਿਸ ਨੇ ਵਸਾਇਆ ?

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ :

5

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਰਧ-ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਢਾਂਚੇ ਤੇ ਭੈੜਾ ਅਮਰ ਪੈਂਦਾ

ਹੈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਬੋਝ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਠੀਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬੋਝ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

CLASS : 12th Sr. Sec. (Academic) Code No. 3032

Series : SS-M/2016

ਰੋਲ ਨੰ.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC

2nd SEMESTER

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

Evening Session

ਸਮਾਂ : 2½ ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਆ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆ ਦੀ ਸੰਖਿਆ **4** ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ **10** ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਣ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ ਸ਼ੁਰੂ ਲਿਸ਼ੇ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਲੀ ਪੰਨਾ/ ਪੰਨੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਲਿਖਣ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ : $3 + 5 = 8$

(ੳ) ਮੈਂ ਅੱਗ ਟੁਗੀ ਪਰਦੇਸ ਨੀ ਸਈਓ ਅੱਗ ਟੁਗੀ ਪਰਦੇਸ
 ਇਕ ਛਾਤੀ ਮੇਰਾ ਹਾੜ ਤਪੰਦਾ ਦੂਜੀ ਤਪੰਦਾ ਜੇਠ
 ਨੀ ਮੈਂ ਅੱਗ ਟੁਗੀ ਪਰਦੇਸ
 ਅੱਗ ਦੀ ਉਮਰੇ ਹਰ ਅੱਗ ਟੁਰਦੀ
 ਜਾ ਬਹਿੰਦੀ ਪਰਦੇਸ
 ਹਰ ਅੱਗ ਦੇ ਬਾਬਲ ਦੇ ਚੁਨ੍ਹੇ
 ਸਦਾ ਨਾ ਉਸ ਦਾ ਸੇਕ।

(ਅ) ਕੇਹੋ ਜਿਹਾ ਦੌਰ ਹੈ ਆਇਆ
 ਸਾਡੇ ਮਨੀਂ ਲੁਕੇ ਨੇ ਗਿਰਗਿਟ
 ਨਜ਼ਰਾਂ ਅੰਦਰ ਤੋਤੇ ਝਾਕਣ
 ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਹੋਂਦੋਂ ਤ੍ਰਹਿੰਦੇ
 ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੂਲੀ ਚੜ੍ਹ ਕੇ
 ਬਣਦੇ ਜਾਈਏ ਜਲ ਕਣ।

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਧੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿੱਸ ਧੀ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?	2
(ਅ) ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਦਾ ਨਾਂ ਪਦਮਾ ਕਦੋਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?	2
(ਇ) ਹੁਣ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਣਾ ਅੱਖਾ ਕਿਉਂ ਹੋ ਗਿਆ ?	1
(ਸ) 'ਮੈਂ ਜਾਂ ਤੁਰਾਂ' ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਕਵੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।	1
(ਹ) 'ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਪਈ ਹੈ, ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਕਵੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।	1

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਸੱਭਿਆਤਾ ਦੇ ਦੋ ਪੱਧਰ	7

(ਅ) ਸੁਇਟਜਰਲੈਂਡ ਦੀ ਯਾਤਰਾ

(ਇ) ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਰਿਆਈ।

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ਓ) ਵੈਦਰ ਕਰਾਫਟ ਕੌਣ ਸੀ ? ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ? 2

(ਅ) ਤਵਾਰਿਖ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਠਾ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ ? 2

(ਇ) ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਸਰੋ-ਬਾਜ਼ਾਰ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਕੀ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ? 2

(ਸ) 'ਸੁਇਟਜਰਲੈਂਡ ਦੀ ਯਾਤਰਾ' ਲੇਖ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 1

(ਹ) ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ? 1

5. 'ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾਟਕ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

'ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦੇ ਨਾਇਦ ਦਾ ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਨ ਕਰੋ। 7

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(ਓ) 'ਸ਼ੋਭਾ ਦੇ ਨੂੰਹ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ ? 2

(ਅ) ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਨਾਟ ਪਹਿਲਾ ਦਾ ਸੰਨ ਅਤੇ ਰੁੱਤ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 2

(ਇ) ਸ਼ੋਭਾ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਗੁਣ ਲਿਖੋ। 2

(ਸ) ਸ਼ੋਭਾ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 1

(ਹ) ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਨਾਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। 1

ਭਾਗ - (ਅ)

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਲਿਖੋ : 10

(ਓ) ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ

(ਅ) ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ।

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ : $10 \times 1 = 10$

- (ਚ) ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?
- (ਅ) ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਦਾ ਚਲਾਣਾ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?
- (ਇ) ਨਾਟਕਕਾਰ ਨੰਦਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਸ) 'ਕਣਕ ਦੀ ਬੱਲੀ' ਨਾਟਕ ਦੇ ਨਾਟਕਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਹ) ਡਾ. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਇਕਾਂਗੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਕ) ਪ੍ਰੋ. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੇ ਇੱਕ ਨਾਟਕ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਖ) ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ?
- (ਗ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੌਣ ਹੈ ?
- (ਘ) ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਙ) ਬੁੱਤ ਸ਼ਿਕਨ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

9. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ: 5

- (ਚ) ਜੋ ਗਰਜਦੇ ਹਨ ਉਹ ਬਰਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
- (ਅ) ਭੱਜਦੇ ਚੋਰ ਦੀ ਲੰਗੋਠੀ ਸਹੀ
- (ਇ) ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਨਾਲੋਂ ਇਕੱਲਾ ਭਲਾ।

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਨਿਬੰਧ ਲਿਖੋ : 10

- (ਚ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
- (ਅ) ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ
- (ਇ) ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ
- (ਸ) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ।